

Warszawa, 31 lipca 2018

**Raport z działalności
zespołu pełnomocnika rektora ds. uczelnianego systemu zarządzania jakością kształcenia
za okres 1 marca 2017 – 31 lipca 2018**

1. Opis działań podjętych przez Pełnomocnika ds. USZJK i jego Zespół i ich rezultatów

1.1. Spotkania robocze Zespołu:

W okresie od 1 marca 2018 r. do 25 lipca 2018 r. zespół Pełnomocnika ds. USZJK odbył w sumie ok. 30 spotkań obejmujących:

- wewnętrzne spotkania robocze członków Zespołu poświęcone omawianiu wykonanych zadań i planowaniu następnych oraz innym roboczym sprawom (odbywają się zazwyczaj w poniedziałki);
- spotkania z władzami uczelni – rektorami, kanclerzem, dyrektorami centrów SGH (CPM, CWB, DRiP) i dziekanami SM i SL oraz Senacką Komisją Programową;
- spotkania z pracownikami ORSE;
- spotkania z przedstawicielami Samorządu Studentów w SGH, w tym, po wyborach nowego Samorządu w czerwcu 2018 - z p. Adrianem Michalczukiem, Przewodniczącym Komisji Jakości Kształcenia Samorządu Studentów
- spotkanie z nieformalnym uczelnianym zespołem ds. jakości kształcenia (19 marca 2018) zapoznającego jego członków z działaniami Pełnomocnika. W trakcie tego spotkania:
  - Prof. Ewa Chmielecka podsumowała bieżącą działalność zespołu Pełnomocnika ds. USZJK,
  - Andrzej Żurawski przedstawił najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy ocen - protokołów wyników egzaminów.

Notatki podsumowujące tematykę i przebieg spotkań gromadzone są w biurze Pełnomocnika.

1.2. Ankiety studenckie

Działania dotyczące ankiet studenckich skupiły się na dwóch aspektach:

1. Analizy wyników ankiet,
2. Opracowaniu strategii zwiększenia zwrotności ankiet oraz podniesienie wiarygodności informacji uzyskiwanej od studentów.

Analizie ilościowej poddano ankiety studenckie z dwóch ostatnich semestrów: semestru letniego roku akademickiego 2016/2017 oraz semestru zimowego 2017/2018. W przygotowaniu jest analiza

ankiet z semestru letniego 2017/18. Zwrotność tych ankiet jest niezadowolająca (poniżej 20%) i nie pozwala na w pełni wiarygodną ocenę jakości zajęć.

Aby poprawić tę sytuację zaplanowano szereg długofalowych działań, w tym uzyskanie opinii studentów nt. efektywności systemu ankietowania. Dlatego do obecnej ankiety dodano dodatkowe pytanie, dotyczące tego, jak studenci oceniają ich skuteczność. Analiza odpowiedzi będzie wzięta pod uwagę przy tworzeniu nowego systemu ankietowania - doskonaleniem samych ankiet oraz procedur ich wykorzystania.

W ramach opracowania strategii zwiększania zwrotności ankiet nawiązano współpracę z Samorządem Studentów SGH oraz z Działem Rekrutacji i Promocji, w celu przedyskutowania możliwości lepszego upowszechnienia ankiet wśród studentów. Rozpoczęto także prace nad opracowaniem procedur wykorzystywania ankiet w USZJK SGH.

W ramach tego działania zespół pełnomocnika zorganizował seminarium dla przedstawicieli pełnomocników ds. jakości uczelni ekonomicznych. W seminarium odbyło się w dniu 16 maja w SGH i udział w nim wzięli przedstawiciele uczelni ekonomicznych z Krakowa, Wrocławia, Poznania, Katowic i, oczywiście, SGH. W trakcie pierwszej części seminarium zaproszeni goście zaprezentowali metody i rezultaty pozyskiwania informacji o jakości zajęć w swoich uczelniach. W drugiej części spotkania dyskusja, wymiana doświadczeń i spostrzeżeń toczyła się wokół wątków:

- włączania systemu i okresu egzaminów do ankietyzacji,
- powszechności ankietyzacji oraz długość ankiet,
- frekwencji w kontekście udziału w ankietyzacji,
- działań upowszechniających na rzecz podniesienia poziomu zwrotności ankiet i wykorzystania tego narzędzia w procesie doskonalenia jakości uczelni,
- elektronicznego systemu ankiet oraz możliwość ankietyzacji poprzez aplikacje na smartfony.

Spotkanie zakończono wyrażonym jednogłośnie poparciem dla zorganizowania kolejnych spotkań, w trakcie których podjęte zostaną kolejne tematy istotne z punktu widzenia wewnętrznych systemów zapewniania jakości w uczelniach ekonomicznych.

Przebieg i rozwinięte wnioski z seminarium – patrz notatka.

1.3. Przegląd dokumentacji procesu dydaktycznego – analiza ocen w protokołach egzaminacyjnych

Na podstawie zbiorów danych pochodzących z protokołów egzaminacyjnych dokonano analizy prowadzenia zajęć i sposobu oceniania ich rezultatów na uczelni.

W ramach tych działań przygotowano:

1. Zestawienie przedmiotów o wyjątkowo wysokiej średniej ocen z egzaminów.
2. Zestawienie przedmiotów o wyjątkowo niskiej średniej ocen.
3. Porównania średnich ocen dla wszystkich przedmiotów podstawowych.

Przedmioty zidentyfikowane w trakcie tej analizy jako budzące wątpliwości zostały zestawione z ankietami studenckimi oraz poddane bardziej szczegółowym analizom, mającym na celu diagnozę przyczyn i potencjalnych problemów.

Działania w tym obszarze objęły analizy dotyczące ocen zawartych w protokołach egzaminacyjnych oraz łączenie analiz statystycznych z opiniami słuchaczy. Przygotowano raport z ocen służących identyfikacji przedmiotów o wyjątkowo wysokiej średniej z egzaminu (powyżej 4,8) i identyfikacja źródeł problemu. Ponadto, analizie poddano także przedmioty o rażąco niskiej średniej ocen. Wyniki przedłożono Władzom uczelni. Zostały one poddane pod dyskusję na posiedzeniu Senatu, której podstawą była prezentacja przygotowana przez członka zespołu Pełnomocnika, Andrzeja Żurawskiego a zawierająca ponadto wyniki analiz ocen wszystkich przedmiotów podstawowych wraz z wykresami prezentującymi średnie ocen dla wszystkich prowadzących dany przedmiot. Wyniki te posłużyły jako materiał do dyskusji o sposobach standaryzacji sposobów egzaminowania poszczególnych przedmiotów w SGH, która będzie kontynuowana jesienią 2018 r.

1.4. Prace nad zawartością strony internetowej Pełnomocnika (http://uczelnia.sgh.waw.pl/pl/pelnomocnicy_rektora/jakosc_ksztalcenia/Strony/default.aspx)

Opracowano strukturę strony internetowej Pełnomocnika, która jest na bieżąco aktualizowana. Na stronie, w kolejnych zakładkach, znaleźć można min. informacje o działaniach realizowanych aktualnie przez zespół Pełnomocnika, planowanych spotkaniach i wydarzeniach, ukończonych i trwających akredytacjach a także pobrać dokumenty i akty prawne związanych z zewnętrznym i wewnętrznym zapewnianiem jakości.

1.5. Udział w akredytacjach - akredytacja kierunku finanse i rachunkowość przez Polską Komisję Akredytacyjną

W dniach 2-3 czerwca 2018 r odbyła się w SGH wizytacja przedstawicieli PKA w związku z prowadzącym postępowaniem oceniającym kierunku finanse i rachunkowość. W prace związane z postępowaniem zaangażowany była Pełnomocnik ds. USZJK, która:

- Brała udział w przygotowaniu raportu samooceny;
- Wzięła udział w spotkaniu zespołu oceniającego z kadrą nauczającą oraz w spotkaniu poświęconemu wewnętrznemu systemowi zapewniania jakości wskazując na najważniejsze działania podejmowane obecnie w uczelni związane z tym systemem;
- Przygotowała uzupełniające notatki do materiałów powizytacyjnych.

1.6. Przegląd oferty studiów podyplomowych SGH

W sierpniu 2017 roku z inicjatywy Kanclerza SGH dr Marcina Dąbrowskiego oraz Rektora SGH dr hab. Piotra Wachowiaka zespół podjął się wstępnej analizy możliwości oraz ograniczeń związanych z włączaniem studiów podyplomowych jako kwalifikacji rynkowych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji (ZRK).

W trakcie analizy zidentyfikowano różnice w sposobie opisu oraz zakresie informacji o studiach podyplomowych; rozbieżności między nazwami studiów podyplomowych powołanych do życia decyzjami Rektora oraz braki aktualnych informacji o uruchomieniu kolejnych edycji i wygaszeniu poszczególnych studiów podyplomowych na stronach internetowych.

Na tej podstawie opracowano koncepcję przeglądu studiów podyplomowych w ofercie SGH. W pierwszym etapie przegląd objął informacje w bazie on-line aktów prawnych SGH oraz strony

internetowe uczelni. Na podstawie analizy 80 studiów podyplomowych sporządzono raport ze wstępnymi ustaleniami oraz wnioskami. W ramach przeglądu zidentyfikowano obszary wymagające aktualizacji oraz uzupełnień, jak również wskazano możliwości zwiększenia przejrzystości informacji na stronach www. Raport przekazano Rektorowi – patrz raport.

Koncepcja przeglądu przewiduje, za zgodą rektora, kolejny etap prac, obejmujący m.in. analizę działań na rzecz jakości kształcenia na studiach podyplomowych w następnym roku akademickim.

1.7. Działania szkoleniowe: Studium Pedagogiczne

Zespół USZJK został zaangażowany w prace nad przygotowaniem, koordynacją i prowadzeniem zajęć w ramach I edycji Studium Pedagogicznego SGH, która została uruchomiona w semestrze letnim 2017/2018 w ramach Centrum Otwartej Edukacji.

Studium skierowane jest do młodych pracowników naukowo-dydaktycznych SGH i ma na celu rozwijanie kompetencji dydaktycznych niezbędnych do efektywnego wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego. Mgr Katarzyna Matuszczak, członek zespołu Pełnomocnika pełni funkcję kierownika Studium. Natomiast Pełnomocnik Rektora ds. USZJK przeprowadziła w ramach kursu zajęcia dotyczące ram organizacyjnych procesu dydaktycznego w SGH (Proces Boloński, PRK) oraz etyki nauczyciela akademickiego.

1.8. Współpraca międzynarodowa i krajowa

Zespół USZJK zainicjował lub wziął udział w szeregu konferencji i szkoleń krajowych i międzynarodowych poświęconych sprawom zapewniania jakości, a także współpracuje z programami CAEP i Erasmus+ oraz projektem FRP/Pearson poświęconych m.in. tym zagadnieniom.

- 14-16 marca 2018: konferencja w Warszawie zorganizowana w ramach programu Central Asia Education Platform (CAEP); współudział w organizacji oraz wystąpienia K.Trawińskiej-Konador i A.Żurawskiego. W ramach tego wydarzenia, przedstawiciele instytucji związanych ze szkolnictwem wyższym z państw Azji Centralnej byli uczestnikami study visit na SGH zapoznając się z naszą uczelnią oraz seminarium nt współpracy z biznesem zorganizowanego przez uczelniane Centrum Współpracy z Biznesem i Dział Programów Międzynarodowych. Wizyta ta zaskutkowała rozmowami Rektora J. Prokopa z przedstawicielami uczelni kazachskich o możliwościach współpracy międzyuczelnianej.
- Marzec – kwiecień 2018: prace związane z aplikacją o ulokowanie na SGH Quality Forum w roku 2019 lub 2020. Z inicjatywy Pełnomocnika SGH podjęto korespondencję z biurem QF przy EUA dotyczącą możliwości zorganizowania tej prestiżowej imprezy w naszej uczelni. Po analizie wymagań stawianych przez organizatorów QF uczelniom gospodarzom postanowiono odroczyć aplikację do czasu zakończenia planowanych remontów w gmachu głównym, który jako jedyny mógłby być miejscem Forum spełniając wszystkie wymagania. Inne warunki stawiane gospodarzowi SGH wypełniłaby bez trudu.
- 18 maja 2018: SGH, Seminarium dla pełnomocników ds. jakości uczelni ekonomicznych dotyczące ankiet studenckich – patrz punkt 1.2;
- 29 maja 2018: spotkanie z partnerami biznesowymi, SGH; w trakcie spotkania przedstawiciele zespołu Pełnomocnika ds. USZJK, Prof. Ewa Chmielecka i Andrzej

Żurawski wygłosił prezentację pt. „Europejska Rama Kwalifikacji. Polska Rama Kwalifikacji. Jak zbudować program zajęć?” i zaprosił partnerów biznesowych SGH do wspólnego zaprojektowania programu nowego kierunku studiów w zgodzie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

- 7-8 czerwca 2018 - udział Pełnomocnika w konferencji „Shaping level 5” zorganizowanej w Turynie – możliwość spożytkowania jej rezultatów na terenie SGH jeśli Ustawa 2.0 dopuści studia 5 poziomu w Polsce. Notatka z konferencji została rozpowszechniona. Udział w wydarzeniu na zaproszenie organizacji ETF i EUA.
- Maj 2018: mianowanie Katarzyny Trawińskiej-Konador przez Ministra Edukacji Narodowej na członka grupy doradczej Komisji Europejskiej ds EQF.
- 14-15 czerwca 2018: udział Katarzyny Trawińskiej-Konador i Andrzeja Żurawskiego w seminarium pt. „Overcoming skills mismatch in the labour market: National Qualifications Framework and Occupational Standards” na zaproszenie MSZ i OECD. Seminarium odbyło się w Mińsku na Białorusi. Katarzyna Trawińska-Konador wygłosiła prezentację pt. „Development and adoption of national professional qualification standards: good practices from Poland” a A. Żurawski prezentację pt. “Establishing National and Sectoral Qualifications Frameworks: Polish good practice”.
- Zaproszenie do współpracy w projekcie „Program Top Young 100” przez dr Krzysztofa Niestrój, Koordynatora ds. Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w Katedrze Logistyki Ekonomicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

1.9. Przygotowanie raportu HE Innovative

W marcu 2018 roku Rektor zwrócił się Pełnomocnika ds. USZJK z prośbą o przygotowanie raportu o SGH do projektu HEInnovate (<https://heinnovate.eu/en>). HEInnovate to inicjatywa OECD mająca na celu promowanie najlepszych praktyk w szkolnictwie wyższym dotyczących m.in. przedsiębiorczości i umiędzynarodowienia. Umieszczenie opisu w bazie OECD podnosi prestiż i rozpoznawalność uczelni na arenie krajowej i międzynarodowej.

Pierwotnie planowano aktualizację poprzedniego raportu opracowanego w 2012 roku, jednak ostatecznie zdecydowano się na opracowanie nowego raportu pt. „SGH – the Warsaw School of Economics: the internationalized institution”.

Pełnomocnik wraz zespołem koordynował prace nad raportem, zaś w przygotowaniu materiałów do raportu uczestniczyły m.in. Centrum Programów Międzynarodowych, Centrum Współpracy z Biznesem, Dział ds. Rekrutacji i Promocji SGH. Raport został zaakceptowany przez władze SGH po uwzględnieniu korekt redakcyjnych wydawcy i uzupełnieniu o zdjęcia.

Raport opracowano w języku angielskim. Obejmuje on m.in. informacje na temat sposobu powiązania umiędzynarodowienia ze strategią rozwoju uczelni, wspierania mobilności studentów i nauczycieli akademickich, nawiązywania współpracy z zagranicznymi wykładowcami, podnoszenia jakości kształcenia oraz badań naukowych, a także wnioski i rekomendacje wynikające z doświadczeń w umiędzynarodowianiu uczelni.

1.10. Analiza zapisów w dokumentach obecnego Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w SGH

Rozpoczęto analizę dokumentów obecnego Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w SGH pod kątem faktycznie zachodzących w Uczelni procesów zabezpieczających jakość, ich

spójności a także wniosków i rekomendacji dotyczących doskonalenia Systemu. Planowane zakończenie analizy oraz raport z zawierający jej główne punkty i wnioski ma zostać zakończony na jesieni bieżącego roku. Będzie on uwzględniał zadania i uprawnienia pełnomocnika rektora ds. USZJK.

1.11. Ocena jakości zajęć w e-learningu

Rozpoczęto analizę procedur zapewnienia jakości zajęć e-learningowych na SGH. W tym celu przeprowadzono rozmowy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Otwartej Edukacji, zebrano opinie odnośnie zdiagnozowanych problemów dotyczących procedury zgłaszania ofert na zajęcia e-learningowe, opracowania treści zajęć, sposobu ich prowadzenia oraz oceny ich jakości przez studentów. Przygotowano wstępną propozycję modyfikacji procedur w tym zakresie – do dyskusji przed następnym sezonem zbierania i oceny ofert.

1.12. Prace nad Informatorem SGH 2018/19.

Zespół Pełnomocnika wspierał następujące działania Ośrodka Rozwoju Studiów Ekonomicznych SGH:

- przegląd i analiza kierunków i specjalności w nowym informatorze SGH (2018/2019);
- sprawdzanie kompletności i poprawności informacji i dokonywanie korekt w bazie informatora on-line (w tym: sprawdzenie powiązań z kierunkami, odniesienie do efektów kierunkowych, wskazanych dla efektów uczenia się metod weryfikacji i dokumentacji).

Przy współpracy z ORSE opracowano nowy opis efektów ogólnouczelnianych zgodnych z Polską Ramą Kwalifikacji jako podstawy do przyszłego opisu wszystkich kierunków oferowanych przez SGH. Nowy opis zatwierdzony został Uchwałą Senatu nr 281 z dnia 20 czerwca 2018 r.

Wspólnie z Centrum Nauki Języków Obcych opracowano efekty kształcenia dla języków obcych zgodne zapisami efektów ogólnouczelnianych.

2. Działania zaplanowane

Na kolejne półrocze zaplanowano:

- Analizę zapisów dotyczących jakości kształcenia z nowej Ustawy PSW wraz z rozporządzeniami oraz jej konsekwencji dla SGH USZJK. Propozycje zmian zapisów w USZJK.
- Kontynuację wewnątrzuczelnianej, krajowej i zagranicznej współpracy, m.in. udział w Quality Forum 2018
- Rutynowe analizy dokumentów związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, a w szczególności:
  - Analiza ocen w protokołach egzaminacyjnych;
  - Analiza wyników ankiet studenckich.

- dalsze prace nad Informatorem SGH, w tym przygotowanie matryc efektów kształcenia dla wszystkich kierunków oraz analizy możliwości przeredagowania efektów do przedmiotów kierunkowych pod kątem ich zgodności z PRK – a dokładnie z nowymi zapisami prawa, w tym rozporządzenia dotyczącego deskryptorów PRK towarzyszącego Ustawie.
- prace koncepcyjne nad standaryzacją wymagań dotyczących weryfikacji efektów kształcenia, w tym:
  - próbę zdefiniowania „standaryzacji”, także przy współpracy z samorządem studentów
  - przygotowanie debaty nt. standaryzacji (jesień 2018)
  - przygotowanie projektu stosownych zapisów w dokumentach uczelnianych;
- kolejne spotkanie (seminarium) w gronie przedstawicieli pełnomocników ds. jakości uczelni ekonomicznych. Proponowane miejsce i termin spotkania: UE w Krakowie, listopad 2018 (lub wcześniej). Proponowane tematy do dyskusji, to:
  - transparentność systemu zapewniania jakości – czy i jakie dane analiz powinny być podawane do publicznej wiadomości;
  - hospitacje;
  - standaryzacja wymagań dot. weryfikacji efektów kształcenia.
- kompleksowe działania mające na celu podniesienie zwrotności ankiet studenckich oraz lepszego wykorzystania ich wyników na rzecz poprawy jakości kształcenia w uczelni, w tym:
  - przygotowanie strategii promocji ankiet,
  - zorganizowanie debaty na temat kształtu ankiety oraz opracowanie propozycji nowej ankiety – szerzej systemu pozyskiwania informacji o jakości zajęć od studentów;
  - opracowanie procedury działań wynikających z analizy i włączenie jej do Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia
- prace nad zapewnianiem jakości w e-learningu
- prace nad zapewnianiem jakości na studiach podyplomowych (za zgodą władz Uczelni)
- prace nad zapewnianiem jakości na studiach doktoranckich (za zgodą władz Uczelni) – w szczególności nad koncepcją szkoły doktorskiej i związanej z jej funkcjonowaniem zapewnianiem jakości
- Inne – zgodnie z potrzebami i życzeniami władz Uczelni.

Warszawa, 31 lipca 2018

Dr hab. Ewa Chmielecka
 Pełnomocnik rektora SGH ds. zarządzania
 systemem jakości kształcenia